

TRANSPORDIAMET

Xxxxx Xxxx

xxxxxxxxx@xxxxxxxxx.com

Meie 27.05.2024 nr 4-1/24/289-2

ETTEKIRJUTUS

RESOLUTSIOON: Korrakaitseaduse (KorS) § 28 lg 1, ehitusseadustiku (EhS) § 70 lg 2 p 1 ja p 2 ja § 130 lg 6 p 1 alusel teeb Transpordiamet Xxxx Xxxx-le (isikukood xxxxxxxxxxxx) täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada riigitee nr 11410 Kiia-Vääna-Viti km x.xx, teest vasakul, tee kaitsevööndi nõuete rikkumine ning likvideerida tee kaitsevööndisse ning riigimaale loata rajatud mahasõit. Taastada riigimaa ulatuses kõrguslikult olukord ja maapinna relieef, mis oli enne mahasõidu rajamist. Taastada riigitee nõlv. Likvideeritava mahasõidu alune ala katta peale riigimaale loata paigaldatud kruusa eemaldamist riigimaa ulatuses 5 cm paksuse kasvumullaga, millele teha murukülv. Taastada riigiteel purustatud kruusast teepeenar sarnaselt kõrvalolevaga.

Määrame ettekirjutuse täitmise tähtajaks 18.06.2024. Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Transpordiameti e-posti aadressile info@transpordiamet.ee.

SUNNIRAHA HOIATUS:

EhS § 133 kohaselt võib haldusorgan ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on eraisikule 6400 eurot.

Ettekirjutuse tähtajaks täitmata jätmisel määrab Transpordiamet ettekirjutuse adressaadile EhS § 133 alusel sunniraha järgnevalt:

1. Riigitee nr 11410 Kiia-Vääna-Viti km x.xx, teest vasakule rajatud mahasõidu tähtajaks likvideerimata jätmise eest ning riigimaa, riigitee nõlva ja teepeenra endisesse olukorda taastamata jätmise eest – **sunniraha 3200 eurot**;

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtajaks, rakendatakse sunniraha nõue, mille maksmata jätmisel edastatakse see

kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesolevat haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul selle teatavaks tegemisest alates vaide esitamisega Transpordiametile (info@transpordiamet.ee, Valge 4, 11413 Tallinn) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

1. Faktilised asjaolud

- 1.1. Transpordiamet on tuvastanud, et Teile kuuluvale kinnistule, Saue vallas, Xxxx külas, Xxxxx-Xxxxx, katastritunnus xxxxx:xxx:xxxx, on omavoliliselt rajatud riigiteelt nr 11410 Kiia-Vääna-Viti km x,xx, riigiteest vasakule, riigile kuuluvale transpordimaa kinnistule kruusmaterjalist mahasõit (ristumiskoht), mille rajamine ei ole kooskõlastatud teeomaniku ehk Transpordiametiga. Kõnealune mahasõit on osaliselt rajatud Teile mittekuuluvale riigimaale (11410 Kiia - Vääna-Viti tee katastritunnusega xxxxx:xxx:xxxx), mille liiklusväliseks kasutamiseks ja millele ehitamiseks Teil õiguslikku alust ei ole. Mahasõidu rajamise käigus on riigimaad täidetud kruusmaterjaliga. Transpordiametile ei ole teada kõnealuse mahasõidu rajamise ehitustööde käik, Transpordiamet ei ole kinnitanud mahasõidu rajamise projekti ning ei ole andnud kooskõlastust või luba riigile kuuluvale transpordimaale sellise mahasõidu rajamiseks ega ka ümberehitamiseks..
- 1.2. Transpordiamet on juba 15.02.2023 pöördunud e-posti teel Teile poole, seoses riigitee kõrvale ilma teeomaniku ehk Transpordiameti kooskõlastuse ja loata Teile mittekuuluvale riigimaale mahasõidu rajamisega.
- 1.3. Oma vastuses esitasite Transpordiametile 16.02.2023. Teile sõnul on tegu ajaloolise mahasõidu kaasajastamisega ning olete selle koha kaudu sõitnud kinnistule juba aastast 1990.
- 1.4. 16.02.2023 kirjutas Transpordiamet Teile vastuseks, et olenemata asjaolust, kas tegemist on ajaloolise mahasõiduga või mitte, tuleb riigitee kinnistul teostatav ehitustegevus sh mahasõitude ehitus või ümberehitus eelnevalt Transpordiametiga kooskõlastada. Täpsemalt on võimalik kooskõlastamise kohta lugeda Transpordiameti kodulehelt: <https://transpordiamet.ee/mahasoidud>. Samuti on Transpordiamet Teile veel selgitanud, et kooskõlastamata ehitamise tagajärjel riigitee serva tekib olukord, kus Transpordiametil puudub info kasutatud materjalide ning töövõtete nõuetele vastavuse osas, mistõttu ei ole Transpordiametil olnud võimalust hinnata Teile lahenduse sobivust lähtuvalt olemasolevast olukorrast, mis omakorda võib ohustada olemasoleva riigiteed või selle korra kohast kasutamist. Sellest tulenevalt tuleb Teil alustada kas kõnealuse mahasõidu kooskõlastusprotsessi ning peale seda mahasõit rajada lähtuvalt kooskõlastatud lahendusest või ebaseaduslikult rajatud mahasõit likvideerida.

- 1.5. Kõnealune riigile kuuluvale transpordimaale loata rajatud kruusmaterjalist mahasõit on rajatud riigitee nr 11410 Kiia-Vääna-Viti km xx,xx, teest vasakule, tulenevalt Maa-ameti ajaloolistest ortofotodest, 2022. ja 2023. aasta vahel.
- 1.6. Transpordiamet teostas 16.04.2024 Kiia – Vääna – Viti tee km x,xx paikvaatluse. Kõnealune teeomaniku ehk Transpordiameti loata ehitatud mahasõit oli likvideerimata. Samuti ei ole riigiteele omavolilise mahasõidu rajaja alustanud mahasõidu kooskõlastamise ja nõuetele vastavusse viimise protsessiga.
- 1.7. Transpordiamet saatis 06.05.2024 kinnistu omanikule, kelle krundile mahasõit suundub, teavituse riikliku järelevalvemenetluse alustamisest seoses omavolilise riigimaale ja tee kaitsevööndisse mahasõidu rajamisega.
- 1.8. 06.05.2024 vastas kinnistu omanik Transpordiametile telefoni teel, et tegu on ajaloolise mahasõiduga ning temaga on selle mahasõiduga seoses ka varem suheldud. Kirjalikult kinnistu omanik oma arvamusi ja vastuväiteid Transpordiametile ei esitanud. Samuti ei ole maaomanik esitanud Transpordiametile tõendeid oma väidete kinnituseks, mille kohaselt võiks tegu olla ajaloolise mahasõiduga.
- 1.9. Transpordiamet võrdles ajaloolisi Maa-ameti ortofotosid ning Google Street View erinevatel aastatel tehtud fotosid. Nimetatud materjalide järgi, sealhulgas orofotodelt, ei ole võimalik kinnitada asjaolu nagu oleks selles asukohas olnud ajalooliselt varem ehitatud mahasõit. Küll aga on 2002. aasta ortofotolt kõnealuses asukohas põllul ja mahasõidu asukohas heina sees nähtavad sõidukite rattajäljed. Samas puuduvad igasugused andmed või tõendid selle kohta, et vaatluse all olevas kohas oleks kunagi olnud ehituslikult rajatud mahasõit. Siinkohal selgitame ettekirjutuse adressaadile, et kaks sõiduki rattajälge riigile kuuluval maal tee kõrval kasvavas heinas ei ole olemuselt ega ehituslikult riigiteelt mahasõit.
- 1.10. Et tegu ei ole ajaloolise või varem olemas olnud mahasõiduga kinnitab ka 2011. aasta Google Street View ortofoto. Fotol on tuvastatavad heina sees kaks ratta jälge, samas pole mitte mingeid märke ehitatud või ajaloolise mahasõidu olemasolu kohta. Pinnase relieefist ei joonistu välja midagi, mis võiks viidata või mida võiks pidada ehitatud mahasõiduks.
- 1.11. Samuti ei ole riigitee nr 11410 Kiia-Vääna-Viti km x,xx, teest vasakule rajatud mahasõit tuvastatav 2022. aasta Maa-ameti ortofotolt. 2023. aasta ortofotolt on riigile kuuluva transpordimaa kruusmaterjaliga täitmine ja mahasõidu olemasolu aga selgelt tuvastatavad.

2. Õiguslikud põhjendused

- 2.1. Mahasõidu rajamisel on tegemist tee ehitamisega EhS § 4 lg 1 mõistes. Ehitamine on ehitamise püstitamine, rajamine, paigaldamine, lammutamine ja muu ehitamisega seonduv tegevus. Ehitamine on ka pinnase või katendi ümberpaigutamine sellises ulatuses, millel on oluline püsiv mõju ümbritsevale keskkonnale ja funktsionaalne seos ehitisega. Ehitusluba on nõutav ehitusseadustiku lisas 1 nimetatud juhtudel. Avalikult kasutatava tee ehitamisel on vajalik ehitusluba. Kuna kõnealune mahasõit on rajatud

osaliselt riigimaale, mis on avalikult kasutatav tee nr 11410 Kiia-Vääna-Viti, siis riigimaale rajatud mahasõidu osas on tegemist avalikult kasutatava teega ning EhS Lisa 1 kohaselt peab selle ehitamiseks olema ehitusluba. Samuti nõuab mainitud lisa ehitusluba ka avalikult kasutatava tee ümberehitamiseks või laiendamiseks.

- 2.2. EhS § 71 lg 1 kohaselt on avalikult kasutatava tee kaitsevöönd teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid. Teel on kaitsevöönd, kui tee on avalikult kasutatav. Riigitee nr 11410 Kiia-Vääna-Viti km x,xx on avalikult kasutatav tee.
- 2.3. ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu poolt nimetatud maantee (edaspidi Euroopa teedevõrgu maantee) kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 50 meetrit. Ülejäänud maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Maantee omanik võib kaitsevööndi laiust põhjendatud juhul vähendada. Riigitee nr 11410 Kiia-Vääna-Viti km x,xx kaitsevööndi ulatus on 30 meetrit ning omavoliliselt rajatud mahasõit asub maantee kaitsevööndis ning riigimaal.
- 2.4. EhS § 70 lg 2 p 2 kohaselt on ehitise kaitsevööndis keelatud ehitada ehitusloakohustuslikku teist ehitist, sealhulgas eemaldada ning kuhjata pinnast. Ehitise kaitsevöönd on ehitisealne ning seda ümbritsev maa-ala, mille ulatuses on kinnisasja omanikul kohustus taluda võõrast ehitist ning mille piires on kinnisasja kasutamine ja sellel tegutsemine piiratud ohutuse ning ehitise toimivuse tagamiseks (EhS § 70 lg 1 p 1).
- 2.5. Kaitsevööndi ohutuse tagamise eesmärk on kahepoolne: ühest küljest on kaitsevööndi mõte vältida ohtusid ehitisele, kuid teisalt on kaitsevööndi otstarbeks ka ehitisest endast lähtuvate ohtude vältimine ning nende realiseerumise riski vähendamine.
- 2.6. EhS § 8 sätestab ehitise ohutuse põhimõtte. Ehitis, ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seonduv muu tegevus peab olema ohutu. Ehitis, ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seonduv muu tegevus on ohutu, kui see ei põhjusta ohtu inimesele, varale, keskkonnale, riigi julgeolekule või riigikaitseobjektile. Kõnealune mahasõit on ehitatud ilma ehitusprojektita ning teeomaniku ehk Transpordiameti teadmata teeomaniku poolt kooskõlastamata asukohta. Seetõttu pole tagatud ehitise ohutus, ehitise ja kasutatud materjalide vastavus kehtivatele tee ehitamise kvaliteedi nõuetele ja ehitise ehk mahasõidu kasutamise ohutus. Samuti võib nõuetele mittevastavalt ehitatud mahasõidu kasutamise käigus kahjustada saada riigitee serv. Tulenevalt eelnevast on tekitatud oht riigiteele kui ehitisele ja selle püsivusele.
- 2.7. Omavoliliselt riigimaale rajatud mahasõitu ei ole teeomaniku ehk Transpordiameti hinnangul sellisel kujul võimalik tagantjärgi seadustada või lubada, kuivõrd mahasõit on ehitatud teadmata kvaliteediga materjalidest, ehitamiseks puudus ehitusprojekt ning teeomaniku kooskõlastus. Transpordiametile pole teada kuidas toimus ehitamise protsess ning mis ulatuses on mahasõidu rajamisel järgitud tee ehitamisele ja ehitusmaterjalidele kehtestatud nõudeid ja norme.
- 2.8. Kuna xxxxxx kinnistule suunduva ning riigimaale (katastritunnuse number xxxxx:xxx:xxxx) mahasõidu rajamine on vastuolus EhS § 38 lg 2 ja § 70 lg 2 p 1 ja p 2,

mahasõit on ehitatud ilma ehitusprojektita, tagantjärgi kontrollimatute tövõtetega ning teadmata kvaliteediga ehitusmaterjalidest, kinnistu omanik ei ole vaatamata korduvalle meeldetuletusele alustanud enda krundile suunduva seadusliku mahasõidu rajamise protsessiga, siis tuleb ebaseaduslikult rajatud mahasõit riigimaa ulatuses likvideerida ning taastada olukord, mis oli riigile kuuluval transpordimaal enne mahasõidu rajamist.

- 2.9. EhS § 132 lg 3 punkti 1 kohaselt otsustab korrakaitseorgan ehitise lammutamise eelkõige, kui ehitise ei vasta ehitisele esitatavatele nõuetele ja nõuetele mittevastavusega kaasneb oluline või kõrgendatud oht. Mahasõidu likvideerimise nõue soodustab eesmärgi saavutamist, st ebaseadusliku ehituse kõrvaldamist ja liiklusohutuse tagamist vaidlusalusel teelõigul. Olukorras, kus omavoliliselt rajatud ebaseaduslik mahasõit on ehitatud teadmata kvaliteediga ehitusmaterjalidest ning ilma ehitusprojektita, ei ole võimalik kohaldada vähemkoormavaid meetmeid, kuivõrd sellisel kujul rajatud mahasõitu selle praeguses asukohas sellisel kujul lubada, seega on tegemist vajaliku abinõuga. Taotletav eesmärk on mh tagada ehitise ehk riigitee ohutus ning riigitee kui ehitise püsivus. Seega on lammutusettekirjutus käesoleval juhul vajalik, sobiv ja mõõdukas meede, kuivõrd ei esine vähemkoormavaid meetmeid, mida oleks võimalik kasutada sama eesmärgi saavutamiseks. Ettekirjutuse adressaadi poolt omavoliliselt rajatud mahasõidu näol on tegemist nii formaalselt kui materiaalselt ebaseadusliku ehitisega: mahasõidu rajamiseks puudus ehitisluba, see on ehitatud ilma ehitusprojektita ning teadmata kvaliteediga ehitusmaterjalidest.
- 2.10. EhS § 130 lõike 6 punkt 1 järgi teeb Transpordiamet riiklikku järelevalvet avalikult kasutatava tee ehitamise, kohaliku omavalitsuse tee seisundinõuete täitmise, riigitee kaitsevööndi nõuete, kasutamisenõuete ja kaitsenõuete täitmise ning tee-ehitamisega seotud ettevõtjate ning pädevale isikule esitatud nõuete täitmise üle.
- 2.11. KorS § 28 lõike 1 kohaselt on ohu või korrarikkumise korral pädeval korrakaitseorganil õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul.
- 2.12. Ilma ehitusloata riigitee kaitsevööndisse ning riigimaale mahasõidu rajamisega on Xxxxxx Xxxx rikkunud EhS § 38 lg 1, 2 ja § 70 lg 2 p 1 ja p 2 nõudeid.
- 2.13. Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja õiguslikke põhjendusi leiab Transpordiamet, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine st lammutada loata riigiteele ja riigimaale rajatud mahasõit, eemaldada riigimaalt sinna omavoliliselt paigutatud kruusmaterjal ning taastada riigi transpordimaa ulatuses endine olukord.

Ettekirjutuse koostaja:

(allkirjastatud digitaalselt)
Kaimar Kukk

järelevalvespetsialist
järelevalve osakond

Kaimar Kukk
53328883, Kaimar.Kukk@transpordiamet.ee